



ДО 75-Х РОКОВИН ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

ГЕНОЦИД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ



Володимир СЕРГІЙЧУК,
професор Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук

Коли ініційована українським адвокатом з Торонто Володимиром-Юрієм Данилівим Міжнародна комісія юристів розпочала 1988 року розгляд справи щодо визнання Голодомору 1932–1933 років геноцидом українського народу, то, з огляду на відмову уряду СРСР надати необхідні документи, вона змушена була для визначення втрат населення звернутися до матеріалів переписів, що відбувалися у Радянському Союзі в 1926 і 1939 роках. Картина навіть відкритих більшовиками статистичних матеріалів виявилася вражаючою: за вказаний період населення СРСР збільшилося на 16 відсотків, РРФСР – на 28, БРСР – на 11,2, а в УРСР за цей період кількість жителів зменшилася на 9,9 відсотка.

Це було оприлюднено на Заході. І тільки після того в Україні заговорили про штучний голод, який забрав життя мільйонів безневинних людей. Але перед багатьма людьми, які не знають про ці цифри, й досі виникає запитання: чому трагедія українського народу 1932–1933 років нині віднесена як в Україні, так і вже у багатьох країнах світу до цілеспрямованих акцій, що передбачають свідоме винищення певної національної групи, і які ознаки його підпадають під правові норми Конвенції про запобігання злочинів перед людством, адже ж чується заява з боку наших сусідів, що, мовляв, голодували всі.

Ми тому говоримо про геноцид нашої нації, оскільки насильницькі дії тодішньої влади свідомо спрямовувалися як на фізичне, так

і духовне знищення насамперед українського селянства шляхом Голодомору: Сталін двома телеграмами до секретаря ЦК КП(б)У Менделя Хатаевича 7 листопада 1932 року повідомляв, що, мовляв, політбюро більшовицької партії якраз розглядає питання про те, як поставити на коліна українського селянина.

Я бачу принаймні чотири ознаки злочинних дій більшовицької влади, що підпадають під норми Конвенції щодо геноциду.

По-перше, в українського населення було насильно забрано все продовольство, що, відповідно, прирікало його на голодну смерть. І такі дії влади, зрозуміло, підпадають під ознаки геноциду. Скажімо, постановою Раднаркому УРСР від 1 грудня 1932 року передбачалося забрати навіть картоплю, яка була видана на трудодні. Особливо промовистим свідченням геноциду є запровадження стосовно окремих населених пунктів і навіть районів так званих чорних дощок Кагановича, коли збройною силою оточували поселення й вивозили звідти всі продовольчі продукти з торговельної мережі, а найбільш непокірних влади заарештовували. Такі чорні дошки запроваджувалися і в хліборобських районах поза межами УСРР, де, як правило, переважали українці.

Так, коли 2 листопада 1932 року на нараді в Північно-Кавказькому крайкомі ВКП(б) за участю представників Москви Кагановича і Мікояна постало питання про заведення так званих чорних дощок, то із залу пролунало: "Відомо, що на Північному Кавказі найважливіша станиця Полтавська, найбільш контрреволюційна, звідки все і починається. І тов. Мікоян знає цю станицю. Треба про неї сказати".

Відгукуючись на цю пропозицію, тодішній перший секретар крайкому ВКП(б) Борис Шеболдаєв заявив, що начальник крайового управління ОДПУ Піляр вживе заходів.

І вже 8 листопада 1932 року згаданий Піляр, керівник ОДПУ на Північному Кавказі, доповідав про репресії щодо української станиці Полтавської, котра "протягом усіх років існування Радянської влади на Кубані була однією з найбільш контрреволюційно активних, очолюючи контрреволюційну організацію діяльність у районі".

Так, населення Полтавської (за переписом 1926 року в ній було 14.306 жителів, з яких 10.985 віднесло себе до українців), завжди виступало за розв'язок рідної української культури, саме тут існував перший Всеросійський український педагогічний технікум і саме тут тривалий час існував центр антирадянського визвольного руху на чолі з отаманом Мальком, саме тут був найбільший спротив більшовицькій колективізації.

Закінчення на 3-й стор.



ЗІГРІЙМО МОЛИТВОЮ ДУШІ ПОМЕРЛИХ

Із пам'яті виривають, мов спалахи, жахливі картини. Не нафантазовані. Справжні... Скорботні жнива пожинала Україна 1932–33 років. Не в котичі складала урожай, а в рови, і глибокі ями своїх дітей. Виморилася. Виморили.

...Маленьке тільки на узбіччі дороги, знесилене, не видно й поруху, щоб дихало... "Уже. Помер" – ледь хто-де промайне. А він стиха ворухить губками: "Я ще не вмер..."

... "Ганно! Блаженна Ганно! Стеряна Ганно! Що ж ти наробила?! Дитя в казані зварила і, як вовчиця, рвала його зубами"... (Катерина Мотрич) ...Збожевільла від голоду... Молиться старий, опершись на піч: "Спаси мою душу, Господи... Не дай одуріти, бо внучата, мої внучата... Той болючий голодний погляд їхній вбиває мене гірше, ніж голод..."

"Хліб наш щоденний, дай нам сьогодні" – молимося ми тепер і не задумуємося над цінністю тих слів.

... "Як тобі там, родино наша, на тій небесній Україні? Як сіється... Чи ж вечорниці, реготи по хуторах і левадах є? Чи ж заручини, хрестини і радисть є? Мабуть, це все до вас пішло, бо по земній Україні ні сміху, ні пісень..." (Катерина Мотрич)..

... "Боже, питаємо тебе, чому ти те диявольське уособлення чоловіка прислав на нашу землю. І не одного".

Тетяна ЗАНЬКО

Жахливе лихоліття, що припало на 1932–1933 роки, спричинило тотальне винищення українців. Тужливі відголоси поминальних дзвонів, страх і біль. Біль за той цинізм, що панує серед нас, живих; за переляканий оченятка опухлої дитини; за божевільний погляд матері, котра з'їла свою кровиночку...

Минуло 75 років з того часу, хоча ми заговорили про це менш як два десятиліття. Виродки, спадкоємці червоних головоізів, і тепер не визнають, заперечують, називають ті страшні дні "міфом", "легендою",

"Навіщо ми говоримо про Голодомор? Тому, що правда про якусь подію – кінець минулого і початок майбутнього".
Джеймс Мейс.

чинять наругу над пам'яттю померлих... Мертві просять молитви, а ті, хто вижив, благають про пам'ять. Бо їм і досі часто крізь сон чути скрип возів, наповнених напівживими, ко-

трих везуть уже на цвинтар, бо завтра, може, й нікому буде завезти. Ввижаються ті велетенські ями, що ставали могилами ледь не для усього села, і цвинтарі з ледь присипаними могилами. За що? За свій хліб і свою працю?! "Розкуркулення" та "колективізація" – до дикости чужі слова для селянина, що з покоління в покоління в поті чола вирощував свій хліб на своїй землі. Голодомор не був наслідком природного чи стихійного лиха – це наслідок політики держави. Соціалістичне суспільство як перша фаза комунізму – основа офіційної ідеології Радянського Союзу, кожен громадянин якого повинен був стати людиною без роду і племені. Український селянин – невдалий "матеріал" для переродження в "советського громадянина".

Клим Ворошилов тоді писав: "Ми пішли на голод свідомо, тому що нам потрібен хліб. Але жертвами голоду були нетрудові елементи і куркульство". Таких "нетрудових елементів" нараховували близько десяти мільйонів.

Закінчення на 4-й стор.



Триває передплата на газету «Нація і держава» на 2009 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2009 рік (стор. 55). Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: на 1 місяць – 3,49 грн.; на 3 місяці – 10,02 грн.; на 6 місяців – 18,74 грн.; на рік – 36,53 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ПОЗИЦІЯ

ІМПЕРСЬКИЙ ПІДХІД НЕПРИЙНЯТНИЙ

Українські націоналісти переконані, що Російська Федерація повинна ратифікувати Європейську хартію регіональних мов або мов національних меншин. Про це заявив заступник голови Конгресу Українських Націоналістів Володимир Борейчук. "На сьогодні не існує такої держави, як Росія, є Російська Федерація, що складається з 21 республіки та 4 автономних округів. Росія це частина Тульської області та московські болота", – сказав він.

За словами Борейчука, кожна республіка РФ повинна мати свою мову, яка матиме статус державної.

"Чому Адигея не має права розмов-

ляти, навчатися та вести діловодство своєю рідною мовою, чи, наприклад, Чеченська республіка, населення якої більше одного мільйона? Тому Держдумі необхідно ратифікувати Європейську хартію мов, аби кожна республіка могла відродити свою національну мову", – наголосив Володимир Борейчук.

"Краснодарський край, населення якого більше п'яти мільйонів і саме українці становлять його ліву частку, на превеликий жаль, не може надати



українській мові статус мови місцевого спілкування. А це, відповідно, відсутність українськомовних шкіл, газет та телеканалів", – зазначив заступник голови КУН Володимир Борейчук.

"Ми закликаємо Держдуму РФ в найближчий час ратифікувати Європейську хартію регіональних мов або мов національних меншин та не створювати штучних перешкод на шляху відродження мовних та національних традицій республік, що входять до складу Російської Федерації. Час позбутися імперського підходу у питаннях збереження національної самобутності народів, що проживають у республіках чи автономних округах Російської Федерації", – наголосив він.

ПУСТЕ "ПОТРЕСАННЯ ПОВІТРЯ"

Українські націоналісти закликали всі українські засоби масової інформації ігнорувати безглузді коментарі Володимира Жириновського. "Ми всі чудово знаємо, що Жириновський має реальний вплив лише на свій язик. До думки цього політика навіть у самій Російській Федерації вже давно не прислухаються. Це просто політичний клоун", – сказав голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь, коментуючи заяву Жириновського.



Націоналісти закликають ігнорувати заяви політичного клоуна офіційної Москви

кого про те, що Україна – це штучна держава, що є об'єктом впливу різних країн.

За словами Брацюня, роблячи провокаційні заяви, котрі не мають жодного підґрунтя, блазень Жириновський сподівається лише на бурхливу реакцію ЗМІ.

"Тому ми закликаємо засоби масової інформації ігнорувати подібні провокації, аби наступний раз політичні клоуни офіційної Москви знали, що їхні заяви є пустим "потресанням повітря", – сказав Степан Брацюнь.

Представник Конгресу Українських Націоналістів переконаний, що за коментарями російських політиків про поділ України на західну й східну частини, ховається страх перед можливим розпадом Російської Федерації. "Те, що ціною великої крові влада РФ на певний час залякала свої республіки, не гарантує спокою. Оскільки через кілька років на Росію чекає не одна Чечня, а десять. Тому не потрібно прогнозувати майбутній розкол України, бо першою на цій дистанції може опинитися сама Росія", – зазначив Степан Брацюнь.

ПОДІЯ

У приміщенні Національної філармонії України відбулася презентація Київського обласного тому Національної книги пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років, створеного на виконання Указу Президента України "Про оголошення в Україні 2008 року роком пам'яті жертв Голодомору".

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ ПАМ'ЯТИ

Вступним словом захід відкрив заступник голови Київської облдержадміністрації Ростислав Єрема. На його пропозицію присутні вшанували пам'ять невинно убієнних хвилиною мовчання.

В урочистій обстановці найбільш активним учасником створення тому було вручено Почесні грамоти та пам'ятні подарунки Київської облдержадміністрації.

Керівник редакційно-видавничої групи книги, письменник Анатолій Гай зазначив, що над нею працювала велика група істориків, літераторів, співробітників Державного архіву Київської області, Служби безпеки України, краєзнавців, студентів, учнів і педагогів, працівників культурно-освітніх закладів Київщини.

Завдяки їхнім зусиллям і наполегливості опрацьовано майже 40 тисяч документів і свідчень, які розкривають моторошні картини найстраштливішого в історії людства злочину. У виданні представлено документи партійних та радянських органів, тодішніх спецслужб – ДПУ та НКВС, результати опитувань тисяч очевидців голоду, фотознімки тієї пори, що містять інформацію про причини, перебіг і наслідки найбільшої трагедії в історії українського народу. Вони беззаперечно підтверджують, що лише на території нинішньої Київщини внаслідок організованого правлячим комуністичним режимом штучного Голодомору було знищено від 284,5 до 510 тисяч українських хліборобів та їхніх дітей. 166 тисяч жертв встановлено поіменно. Точну ж цифру померлих від голоду назвати неможливо, бо сліди злочину старанно заміталися протягом шести десятиліть.

РОЗГЛЯНУТО АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ

Київська міська організація Конгресу Українських Націоналістів провела чергову Політраду, на якій обговорено питання участі КМО КУН у заходах, присвячених 75-м роковинам Голодомору в Україні та підтримки референдуму із збереження Шевченківського району міста Києва.

Голова Шевченківської РО Олександр Полулях заявив, що Шевченківська РО включилася в агітаційну роботу з відстоювання району Києва який носить ім'я Тараса Шевченка з метою недопустити перетворення міста "Кня" у місто "Ленінград" із трьома районами: "Кільчицький", "Басівський" і "Довгий", що дасть можливість безкарно "дерібанити" ординцями Київ...

З питання передплати газети "Нація і держава" вирішили, що кожен голова РО повинен підписати газету в школи та інші навчальні заклади, а також бібліотеки, які знаходяться в районах.

Щодо участі КМО КУН у заходах, присвячених 75-м роковинам геноциду-голодомору Юрій Шепетюк зазначив, що належна шана жертвам геноциду на сьогодні – це коли будуть покарані замовники і виконавці, кати цього злочину. Ми вважаємо, що доки в Україні стоїть хоч один пам'ятник, чи пам'ятний знак комуно-катам українського народу, то будь-яке вшанування зі сторони державних органів є нічим іншим як бльознірством.

– Якщо у Києві до 22 листопада залишиться хоч один символ ката, – заявив Юрій Шепетюк, – то КМО КУН вийде на поминальні акції з плакатами і покаже Президентові України Вікторові Ющенку як "виконала" його Указ Київська міська державна адміністрація і особисто пан Леонід Черновецький.

Будь-які зволікання і обіцянки щодо знесення символів комунізму, пам'ятників та пам'ятних знаків комуно-катам – є ніщо інше, як хвороблива бюрократична системна відмовка, якою досконало оволоділи чиновники КМДА. Приклад – незаконна споруда на території музею історії України поруч з руїнами "Десятинної церкви".

ЗАЯВА

НІ – УКРАЇНОФОБІЇ МІСЬКОЇ ВЛАДИ!

Відсутність у Севастополі школи з українською мовою навчання є порушенням права українців, росіян, кримських татар та представників інших національностей на отримання освіти українською мовою як державної у державних і комунальних освітніх закладах міста.

"Позиція міністра освіти та науки України Івана Вакарчука є чіткою: ніхто не має права і не повинен мати можливостей обмежувати конституційне право громадян здобувати освіту державною мовою. Оволодіння рідною та державною мовами є важливою передумовою для подальшого життєвого успіху молодої людини, її повноцінної інтеграції в українське суспільство", – повідомила прес-служба Міносвіти 11 вересня 2008 року.

Однак інакше вважає севастопольська влада. Так, міська рада на сесії 11–12 листопада 2008 р. вчергове продемонструвала свою антидержавну, сепаратистську, антиукраїнську та українофобську сутність під час голосування про виділення коштів на продовження робіт з будівництва української школи-колегіуму з найвищими освітніми стандартами на березі бухти Круглої (Омега). Не проголосували за рішення найбільшої фракції депутатів – Партії регіонів та інші антидержавні сили. Таким чином, регіонали, які одним із гасел висувують вимогу другої державної мови в Україні, прийняли незаконне рішення, що перешкоджає отриманню освіти українською мовою молодим севастопольцям.

Місцеві депутати не вперше порушують і свій регламент, у якому зазначено: "Діяльність Севастопольської міської ради базується на принципах народовладдя, верховенства права, законності, гласності, виборності, колегіальності, поєднання міських і державних інтересів".

У зв'язку з цим вимагаємо від депутатів міськради найближчим часом повернутися до розгляду цього питання з позицій громадян української держави та необхідності дотримання і в Севастополі прав людини, які забезпечує нам Конституція України, виділити згідно з законом кошти на будівництво української школи-колегіуму.

Громадський комітет "Український Севастополь"
14 листопада 2008 року

ЗВЕРНЕННЯ

проводу Луганської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів до Президента України

Вельмиповажний Вікторе Андрійовичу!
В Україні склалася дуже складна політична й економічна ситуація, яка вимагає невідкладних і рішучих дій з боку влади для наведення нормального ладу. На превеликий жаль, корупція охопила усі гілки влади: судову, правоохоронну, виконавчу і законодавчу. Такий стан справ може тільки погіршувати ситуацію в Україні.

Пропонуємо для розв'язання цієї ситуації розпустити так звану Верховну Раду і Уряд. Призначити технічний Уряд, який би працював на користь України і Української Нації. Нові вибори не призначати.

Скликати Конституційну Асамблею. Розробити нову Конституцію України, яка б забезпечувала права як титульної нації, так і меншин, забезпечувала б неухильний розвиток економіки та духовності нації, встановила б сувору відповідальність за антидержавні дії як окремих громадян так і організацій і рухів. Також необхідно розробити новий закон про вибори депутатів усіх рівнів, який би гарантував права і свободи титульної нації.

Тільки після виконання зазначених дій є сенс і можливість призначати нові вибори

Провід ЛугОО КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Триченко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93

Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценюк Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Оlesia	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55

Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетяцько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Демид Анатолій	(0382) 65-72-35
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютин Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

ДО 75-Х РОКОВИН ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Ось чому така увага більшовицької влади була звернута на Полтавську. Її першою виселили повністю на північ, заселяючи в хати козаків ветеранів Червоної армії й ОДПУ, а назву змінюючи на Красноармейську, аби нічого не нагадувало про українське походження.

Другою такої трагедії зазнала ще одна українська станиця Кубані – Уманська, де з 20.727 мешканців 17.008 назвалося представниками нашої нації. Після виселення її назва була змінена на Ленінградську. Лише депортовану Медведівську (18.146, 15.222 українці) не встигли перейменувати.

Крім названих станиць, з листопада 1932 до січня 1933 на Північному Кавказі ще 11 були занесені на чорну дошку – 2 донських (Боковська (852 осіб населення, в тому числі 845 росіян) і Мешковська (2.643, 2.153 росіян, 171 українців) і 9 кубанських – Новорождественська (12.023, 11.550 росіян), Темиргоївська (12.626, 10.716 росіян), Незамайвська (12.133, 10.150 українців), Ладозька (11.801, 9.039 росіян, 2.002 українців), Стародерев'янківська (7.230, 6.529 українців), Новоде-рев'янківська (12.481, 10.507 українців), Старокорсунська (12.273, 10.477 українців), Старощербинівська (17.001, 14.453 українців) і Платнірівська (13.925, 11.628).

Систему каральних заходів через "чорні дошки" за розпорядженням Сталіна було запроваджено і в Казахстані. Але ті села Усть-Каменогорського чи Федорівського районів, яких це стосувалося, виявилися, як правило, українськими. Скажімо, за переписом 1926 року Федорівський район нараховував 28.302 жителів, з яких 25.408 були українцями.

До речі, у Федорівському районі виходила українською мовою районна газета "Більшовицький штурм", яка в світлі сумнозвісної постанови Москви про припинення українізації наприкінці 1932 року була переведена на російську мову.

Щодо Нечорноземної зони РФ, де також не виконували плани хлібозаготівель, подібних ухвал Кремля не віднаходимо.

По-друге, забравши все їстівне в українського населення, влада не дозволила йому роздобути засоби для існування в інших регіонах СРСР. Постанова ЦК ВКП(б) і Раднаркомом СРСР за підписами Сталіна і Молотова від 22 січня 1933 року про заборону виїзду стосувалася селян України й Кубанського округу, де за переписом 1926 року українців нараховувалося 915.450, тобто більше двох третин від усього населення.

Цим документом, до речі, каральним органам доручалося арештовувати тих "селян України і Північного Кавказу, що пробралися на північ", а після того, коли серед них будуть відібрані "контрреволюційні елементи, повертати інших у місця їхнього проживання".

Тут мушу додати, що коли голодні казачи вдавалися до так званого відкочів'я, тобто перебиралися на якийсь період до районів Західного Сибіру, Киргизії, навіть до Китаю, то стосовно їх ніяких постанов про насильницьке повернення в архівах не виявлено. Навпаки, маємо всі підстави заявити, що комуністична влада Казахстану, котрий тоді належав до Російської республіки, всіляко намагалася затримати їх на сусідніх, більш забезпечених територіях – аж до сприятливих обставин.

Третя ознака свідомого геноциду українства з боку більшовицької влади, на мій погляд, це свідоме замовчування правди про Голодомор перед світовою громадськістю, яка могла б подати продовольчу допомогу голодуючому населенню. Відомо, що в систему дезінформації були втягнуті визначні діячі світової культури Ромен Ролан, Бернард Шоу, прем'єр-міністр Франції Ерріо, котрі

після ознайомлення зі спеціально підготовленими об'єктами переконали світ про відсутність голоду в Україні. А підкуплений Сталіним американський журналіст Волтер Дуранті свідомо приховував правду про голод на сторінках "Нью-Йорк таймс".

Більше того, щоб переконати світ у тому, що продовольчої проблеми в країні не існує, уряд СРСР у цей час здійснював широкомасштабний експорт українського хліба до країн Заходу, розраховуючись таким чином за поставлене обладнання. У розмові з уже згаданим Дуранті Сталін 25 грудня 1933 року наголосив: "За останні два роки ми виплатили великі суми – два роки тому назад наші кредитні зо-

ських кадрів, що полегшило буржуазно-націоналістичним елементам, петлюрівцям та інш. створення своїх легальних прикриттів, своїх контрреволюційних ячеек і організацій.

7. Особливо ЦК і РНК вказують Північно-Кавказькому крайкому і крайвиконкомом, що легковажна, не витікаюча з культурних інтересів населення, не-більшовицька "українізація" майже повини районів Північного Кавказу при повній відсутності контролю за українізацією школи і преси з боку крайових органів дала легальну форму ворогам радянської влади з боку куркулів, офіцерів, реемігрантів-козаків, членів Кубанської ради і т.д."

ГЕНОЦИД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ



бов'язання рівнялися 1. 400 мільйонам. Все це ми виплатили..."

І четверта ознака, це свідоме недопущення тієї матеріальної допомоги для голодуючих в Україні, яку все-таки організувала наша еміграція.

Крім того, навіть грошову допомогу, яку переказували з Німеччини (сам Гітлер здав у фонд допомоги голодуючим німцям України тисячу марок), більшовицька влада насильно забирала собі, прирікаючи тих, кому адресувалися кошти, на смерть.

Усвідомлення вказаних чотирьох ознак і дає нам підставу говорити про геноцид саме українського народу і водночас е відповіддю тим, хто пробує нині доводити, що Голодомор 1932–1933 років торкнувся однаково всіх націй СРСР. Бо якщо голод поширився на всі регіони й під його смертельну косу потрапили всі народи, то виникає одразу ж запитання: чому ж у постанові ЦК ВКП(б) і Раднаркомом СРСР від 14 грудня 1932 року "Про хлібозаготівлі на Україні, Північному Кавказі і в Західній області" не йдеться про припинення коренізації, скажімо, білорусів, котрих було дуже багато в останній, тобто на нинішній Смоленщині?

Не знайде ніхто в даній постанові чи інших документах більшовицької влади вказівок тоді щодо припинення коренізації тих національних меншин в УСРР чи поза її межами, представники яких також не виконували плани хлібозаготівель, – німців, поляків, болгар, греків...

Чому російські історики й ті, хто йде їхніми слідами, не звертають увагу на ці рядки вказаної постанови, якими чітко пов'язується хлібозаготівельна кампанія із припиненням національного розвитку тільки однієї нації там, де вона споконвіків проживала, і грубою ліквідацією цього процесу на її етнічному розселенні поза межами УСРР?

"б. ЦК і РНК відзначають, що замість правильної більшовицької політики в ряді районів України українізація проводилася механічно, без врахування конкретних особливостей кожного району, без ретельного підбору більшовицьких україн-

А з метою "розгрому" протиположних хлібозаготівель куркульських елементів і їх партійних і безпартійних прислужників" Москва вдається до цілого ряду репресивних заходів, що стосуються розвитку тільки української нації:

"а) Виселити в найкоротший термін у північні райони СРСР із станиці Полтавської (Північний Кавказ), як найбільш контрреволюційної, всіх жителів, за винятком справді вірних радвлadı і непричетних до саботажу хлібозаготівель колгоспників і одноосібників і заселити цю станицю добросовісними колгоспниками-червоноармійцями, що працюють в умовах малоземелля і на невдобних землях в інших краях, передавши їм всю землю і озимі посіви, будівлі, інвентар і худобу виселюваних..."

б) Заарештованих зрадників партії на Україні як організаторів саботажу хлібозаготівель, колишніх секретарів райкомів, голрайвиконкомів, зав. райзу, голкрайколгоспсоюзів... судити, давши їм від 5 до 10 років ув'язнення в концентраційних таборах.

в) Усіх виключених за саботаж хлібозаготівель і сівби "комуністів" виселяти в північні райони нарівні з куркулями.

г) Запропонувати ЦК КП(б) і РНК України звернути серйозну увагу на правильне проведення її (українізації). – В.С.), вигнати петлюрівські і й інші дрібнобуржуазні елементи з партійних і радянських організацій, ретельно підбирати і виховувати українські більшовицькі кадри, забезпечити систематичне партійне керівництво і контроль за проведенням українізації.

д) Негайно перевести на Північному Кавказі діловодство радянських і кооперативних органів "українських" районів, а також усі видавані газети і журнали з української мови на російську мову як зрозумілішої для кубанців, а також підготувати й до осені перевести викладання в школах на російську мову. ЦК і РНК зобов'язують крайком і крайвиконком терміново перевірити й поліпшити склад працівників шкіл в "українізованих" районах".

Ця цілеспрямована репресивна політика більшовицької влади щодо українства підтверджена була наступного дня, тобто 15 грудня 1932 року, коли Сталін і Молотов підписують нову постанову Кремля про припинення українізації на Далекому Сході, в Казахстані, Сибіру, Поволжі, Центрально-Чорноземній області...

Ще раз наголошує: такого комплексу репресивних заходів, як щодо українства,

до жодної іншої нації Москва тоді не застосовувала. Скажімо, репресії проти німців і поляків розпочалися наприкінці 1934 року і з інших мотивів.

Уже згадана Міжнародна комісія юристів на чолі з шведським професором Джекобом Сундбергом констатувала у своєму висновку, що "голод в Україні панував від серпня-вересня 1932 до липня 1933 р. Щодо кількості жертв голоду, то Комісії було важко рішатись на одну з різних оцінок, поданих знавцями, тому Комісія прийшла до заключення, що число жертв голоду в Україні виносило мінімально 4,5 мільйона. До цього числа слід додати жертви голоду поза Україною загально прийняті на 3 мільйони, з яких по одному мільйоні для районів Казахстану, Долішньої Волги і Північного Кавказу. Таким чином, Комісія дійшла висновку, що голод 1932–33 років у цілому завдав 7,5 мільйона жертв.

Більшість Комісії погодилась, що відповідальність за голод з усією певністю лежить на владі Радянського Союзу, і немає сумніву, що голод витворився і поширився як наслідок заходів, здійснених владою".

Стверджуючи, що головний удар Голодомором спрямовувався проти українства, ми визнаємо також: в середовищі українського хліборобського населення постраждала певна частина і представників інших народів. І в УСРР, і тоді, коли йдеться про геноцид українства поза межами УСРР. Водночас мусимо визнати, що найбільших втрат за таких обставин зазнало саме українство. І не тільки власне в Україні, а й на наших етнічних розселеннях поза межами УСРР. Скажімо, якщо за переписом 1926 року українців на теренах майбутнього Краснодарського краю було 1.580.895 осіб, то в 1939 там їх виявилось лише 143.744 (розраховано російськими дослідниками за: Всесоюзная перепись населения 1926 г. – М., 1928; Всесоюзная перепись населения 1939 г. Основные итоги. – М., 1992).

Постає цілком закономірне запитання, де подівся 1,437.151 українець?

Дослідники з Кубані визнають, що "перш за все, це наслідки колективізації, репресій, голоду, коли скорочення місцевого населення (переважно українського) компенсувалося масовими міграційними потоками з південноросійських і центральних областей Росії, з Ростовської області і Ставропольського краю для того, щоб заселити опустілі станиці. У своїй масі і цей міграційний потік в етнічному плані був російським".

Кубанські дослідники також визнають, що швидке зростання кількості росіян й відповідне зменшення чисельності українців у 30-х роках минулого століття у цьому регіоні пов'язується із зміною останніми національної самосвідомості.

А чи не під впливом цілеспрямованих антиукраїнських репресій це сталося, починаючи з сумнозвісної постанови Кремля від 14 грудня 1932 року?

Сьогодні, до речі, в нинішньому Краснодарському краї заявили себе українцями 131.774 особи (2,57 відсотка від усього населення), у той час коли на відповідній території 80 років це була найбільша етнічна група в абсолютному вираженні.

Під впливом чого зникли кожні десять з одинадцяти українців тільки на Кубані – хіба не цілеспрямований геноцид саме проти українства спричинив до таких жахливих наслідків?

Хіба не після страшного Голодомору 1932–1933 років перепис 1939 року у Казахстані з урахуванням міграційних процесів показав, наприклад, удвоє зменшену кількість українців?

Подібні тенденції, на жаль, будуть засвідчені і щодо Поволжя і Слобожанщини, де компактною масою проживали українці-хлібороби.

Це і є відповідь тим, хто хоче спланований геноцид щодо українства перевести тільки в площину соціальної, обминаючи національний аспект трагедії.

Володимир СЕРГІЙЧУК,
професор Київського національного
університету імені Тараса Шевченка,
доктор історичних наук

* Подібна доля спіткала потім і Урульську станицю – єдину, де вже переважали росіяни (13.182, 8.190 росіян, 4.592 українці), яку стали відтоді називати Советською.

ДО 75-Х РОКОВИН ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

ЗІГРІЙМО
МОЛИТВОЮ
ДУШІ ПОМЕРЛИХ

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Куркуль – ще й досьогодні це слово несе в собі якийсь негатив. У свідченнях очевидців характеристика куркулів далека від того страхітливого образу, який створили радянські пропагандисти: до списку куркулів занесли тоді міцних господарів, на яких всі рівнялися (!!).

Комуністичний цар вирішив подолати багатотисячну відсталість Росії за допомогою впровадження індустріалізації коштом українського села. Тому факт неврожаю – істинний міф. На офіційному сайті Президента України опубліковано: "Про те, що врожай був, переконує той факт, що радянський уряд масово продавав збіжжя та інші сільськогосподарські культури за кордон. Наприклад, є свідчення, що у 1932–33 роках українськими буряками годували свиней у Польщі, бо тих буряків було багато і вони були дуже дешеві". Окрім того, в той час, коли щоденно помирили тисячі українців, майже на повну потужність працювали спиртні заводи, які переробляли дорогоцінний хліб на горілку. Так сталінський режим добував додаткові ресурси для проведення індустріалізації...

Напевно, тепер, у XXI столітті, дуже важко зрозуміти, чому селяни отримали клеймо "ворогів народу"? Українське селянство, яке було життєдайною кошиком викристалізованої українськості, становило найбільшу небезпеку для імперії, бо воно зберігало у своєму естві незборимий свободололюбивий дух, котрий не може жити без землі.

Та ще важче усвідомити те, що в той час, коли в Україні лютував повальний мор, із одеського порту за кордон відправлялись судна із дешевим зерном, а на мішках красувався цинічний напис: "Излишки УССР". Захід нічого не знав. Чи, може, не хотів знати? Той такий великий і гуманний західний світ, яким ми тепер його сприймаємо, і тоді, і тепер бореться із суспільним злом чи за поширення демократії лише в тих випадках, коли є безпосередня вигода для нього.

1933 року, коли з вини більшовицького уряду вимерла Україна, США визнали СРСР як державу і прийняли до світового співтовариства. Політика стирання пам'яті та "замилування очей" була основною у побудові ідеології "великої країни". Чи на Божому суді тепер будуть разом зі Сталіним, Кагановичем, Молотовим судити кореспондента "Нью-Йорк Таймс" Уолтера Дюранті, французького політичного діяча Едуарда Ерріо, котрі в той злочасний час побували на українській землі, але змовчали... Подачки більшовицького Кремля стали дорожчими за власну совість.

Тепер ми говоримо і чуємо про трагедію, світ потроху визнає Голодомор як геноцид проти українського народу. Бо, як писав англійський журналіст Гарет Джонс, котрий ще в 1933 році на весь світ голосив про голод в Україні: "Мене завжди вражало те, що, говорячи про великі трагедії нашого століття, люди ніколи не згадують про Голодомор. Проте Сталін знищив більше людей протягом 30-х років, ніж під час гітлерівської ліквідації загинуло євреїв".

... Зупинимось, тамуючи подих та стиснувши губи для мовчання, віддаймо шану усім загиблим землякам хвилиною мовчання. Тим, яких ми не можемо не те щоб поіменно згадати, а навіть порахувати. Помолитись за них, хоча б у ці дні... До кінця не усвідомлюючи того, що сталося, запалюємо на підвіконні свічку. На пам'ять. Голодомор забуттю не підлягає.

Тетяна ЗАНЬКО,
м. ЛьвівЯрослав ФАЙЗУЛІН,
кандидат історичних наук, начальник відділу
Українського інституту національної пам'яті

Серед найбільш трагічних сторінок історії українського народу особливе місце займає Голодомор 1932–1933 років. Внаслідок зумисних дій комуністичної влади впродовж декількох років Україна втратила близько 10 мільйонів життів.

З огляду на масштаби, жорстокість і цинізм здійснення Голодомору, історія сучасної Європи не має аналогів подібних злочинів. Вперше у мирний час і за сприятливих природно-кліматичних умов від голодної смерті вимирали цілі родини, вулиці, села.

Правда про злочин Кремля проти українського народу ретельно приховувалася. У спецхранах радянських архівів зберігалися тисячі документів, які могли розкрити історію Голодомору, однак з ідеологічних мотивів до часу проголошення незалежності України у 1991 р. не були доступними дослідникам, а тим паче – громадськості.

Через недостатню обізнаність української та світової спільноти окремі політичні сили спекулюють темою Голодомору задля поліпшення власних рейтингів і отримання політичних дивідендів.

Іноді тема Голодомору стає предметом міждержавних суперечок, зокрема протистояння України з Росією. Це зумовлено відсутністю політичної волі у державного керівництва Росії щодо викриття і осудження злочинів радянського тоталітарного режиму і визнання втрат українського народу внаслідок Голодомору 1932–1933 років. Офіційний Кремль, який проголосив Росію наступницею і спадкоємцем СРСР, побоюється

юридичної та матеріальної відповідальності за злочин радянського режиму.

Організацією Голодомору тоталітарний режим намагався завдати остаточного удару українському селянству – основі української нації, підірвати животворчі сили народу і ліквідувати його державотворчі прагнення.

Радянське керівництво побоювалося українського національного руху, оскільки вбачало в його розвитку загрозу єдності СРСР та існуванню режиму. Так Йосиф Сталін у листі до Лазаря Кагановича писав: "Если не возьмемся теперь же за выправление положения на Украине, Украину можем потерять...".

ПРАВДА ПРО

Голова уряду СРСР Вячеслав Молотов стверджував: "Питання зараз стоїть так буде в нас хліб – буде радянська влада. Не буде хліба – радянська влада загине. А хто за-

раз має хліб? Реакційний український музик та реакційний кубанський козачок. Вони не віддадуть нам хліб добровільно. Його треба забрати".

Наприкінці 1920-х років влада взялася за "упокорення" інтелектуальної еліти української нації, саме існування якої нагадувало про "самостійницькі" змагання українців 1917–1921 років. Було сфабриковано низку кримінальних справ проти інтелігенції – "Союзу визволення України", "Спілки української молоді", "Українського національного центру" та ін. Висвітлення судових процесів забезпечувалося засобами пропаганди, які багаторазово повторювали офіційну версію

подій. З приводу одного з процесів газета "Большовик України" писала: "У процесі "СВУ" український пролетарський суд розглядає справу не лише про контре-

волюційні покидьки петлорівщини, а судить в історичній ретроспективі весь український націоналізм, націоналістичні партії, їхню зрадницьку політику, їхні негідні ідеї буржуазної самостійності, незалежності України".

Голод був використаний як інструмент знищення українського опору та економічної незалежності українських господарств. Це й підтверджує постанова ЦК ВКП(б) від 14 грудня 1932 р., у якій йшлося про проведення хлібозаготівель та "правильне проведення українізації", що фактично означало ліквідацію



Колоски, відібрані в українських селян. с. Удачне Донецької обл., 1932 р.

ГНАЛИ НА МОРОЗ НАВІТЬ ДІТЕЙ...

У 1933 році, коли мені було 8 років, я навчався у Володимирівській неповній середній школі на Чернігівщині. Пам'ятаю, урожай сільськогосподарських культур був тоді середній, але влада забрала у людей все істотне, тож багато хто почав пухнути з голоду. Наша сім'я харчувалася висівками, жолудями, кропивою, щавлем, мерзлою картоплею, свіжими паростками хвої, листками липи... На таких харчах померла моя сестричка. Я пережив лихо, мабуть, тому, що допоміг дідусь Олександр – дав трохи жита (зумів приховати від влади). До того ж учителька Фіонія Осипенко декілька разів запрошувала мене до себе на обід, хоч вона й сама голодувала. Коли ж я помітив, що Марія Мех, з якою сидів за одною партою, ослабла, то почав приносити їй "пиріжки" з висівок та картоплі. Коли з 28 наших учнів на ногах трималися 4–5, навчання в школі було припинено. Запам'ятався мені з тих часів пастух Михайло, наш сусід. Коли він гнав череду, ми, підлітки, потай від батьків брали по 1–2 картоплині і приходили до нього під ліс, а він розповідав нам казки. Та незабаром не стало ні череди, ні пастуха, бо через наші ліси спробували прорватися в Білорусь голодуючі, та їх туди не пустила влада...

Коли сучасні комуністи та їхні підпісники намагаються посіяти серед українців брехливу-підлу баечку про те, що не було в Україні голоду як геноциду проти нашої нації, а була тільки викликана неврожаєм певна нестача харчових продуктів, то не може бути найменшого сумніву в тому, що комуністичні брехні викликані аж ніяк не поганою суспільною

історичною поінформованістю деяких наших громадян. Навпаки, вони дуже добре поінформовані тією антиукраїнською діяльністю, якою займалися їхні злочинні попередники – творці Голодомору 1932–33 років.

Найперше представники влади взяли за розкуркулення. Куркулями ставали найпрацьовитіші, найталановитіші селяни. Таким був, наприклад, мій дід Олександр Бутовець. У нього було 5 синів і 5 дочок. Усі вони наполегливо працювали, мали троє коней, дві корови, телят, свиней, овець, багато орної землі, лісу, город, а головне – млин. На Чернігівщині млини були великими, двосадомими (на два жорна), під вітер поверталася тільки голова млина. Таких млинів у селі було понад двадцять. Більшовики розкуркулили їхніх власників, а млини зламали.

Щоправда, мій дід Олександр розкуркулення уникнув. Так сталося, що до нього на обід і нічліг направляли совєцьких уповноважених, які в подяку за добрі гостини порадили дідові віддати усе своє добро в комнезам, щоб не зазнати біди.

Я бачив, як виганяли з хати нашого сусіда Максима Жолдака. Велику сім'ю посадили на віз без їжі та одягу і відвезли на залізничну станцію Горностаївку. Перед виїздом з двору охорона подерла подушки, і пір'я розлетілося по всій вулиці. Вдома залишили тільки Максимового сина Михайла – каліку, який не міг бути використаний на каналах та золотих копальнях.

Сім'ю вчительки Галини Железної виселяли в сідні. Попередньо забравши одяг та взуття, дорослих і дітей виганяли

на мороз босими і роздягненими. На щастя, сусіди забрали діточок до себе, при чому вони дуже ризикували, бо влада забороняла пускати в свій дім розкуркулених.

Розправившись у такий спосіб з найбільш стійкими і непримиренними людьми, совєти загнали в колгоспи тих, хто не був убитий і не потрапив у концтабори. Як відомо, заробітки у колгоспах були злидними. Так, мій батько перед війною заробив десь два мішки збіжжя і два мішки картоплі. А могли й нічого не дати, бо ж спершу колгосп мав виконати "першу заповідь" – розрахуватися з державою, після чого нерідко для колгоспників не залишалося нічого.

А траплялися й такі трагедії. Батько моєї родички Марії Романюк – Трохим Федотович здав як податок 50 пудів зерна. З нього почали вимагати ще 50 пудів. Оскільки уже не було ні хліба, ні грошей, він поїхав на заробітки в Черкаси. Коли ж повернувся додому, то дружина з дітьми вже були виселені з хати, а майно конфісковане. Рятуючись від голоду, сім'я поїхала в Росію. І тут їм багато чого прояснилося. З Воронезької області їх вигнали з такими словами:

– Едьте, проклятые хохлы, в свою Хохляндию! Там и подыхайте с голоду!

Не в боротьбі класів була причина масових розправ більшовиків над українцями: і штучний голод, і колгоспне рабство у їхніх руках стали зброєю, якою українців нищили як націю.

Василь БУТОВЕЦЬ,
підполковник у відставці,
учасник бойових дій,
м. Рівне

ДО 75-Х РОКОВИН ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

українських сіл на Кубані та масове переслідування української інтелігенції.

Матеріали секретного відділу ГПУ засвідчують цілковите охоплення агентурної мережі. Для з'ясування суспільних настроїв і реагування на них в освітніх закладах на підприємствах і навіть у селах діяли таємні агенти, які збирали інформацію про невдоволення владою і подавали її до ГПУ. Це й стало підставою для арештів "інакодумців".

Завдяки терору проти українського селянства в Україні у 1931 р. зібрано 17,7 млн, наступного 1932 –

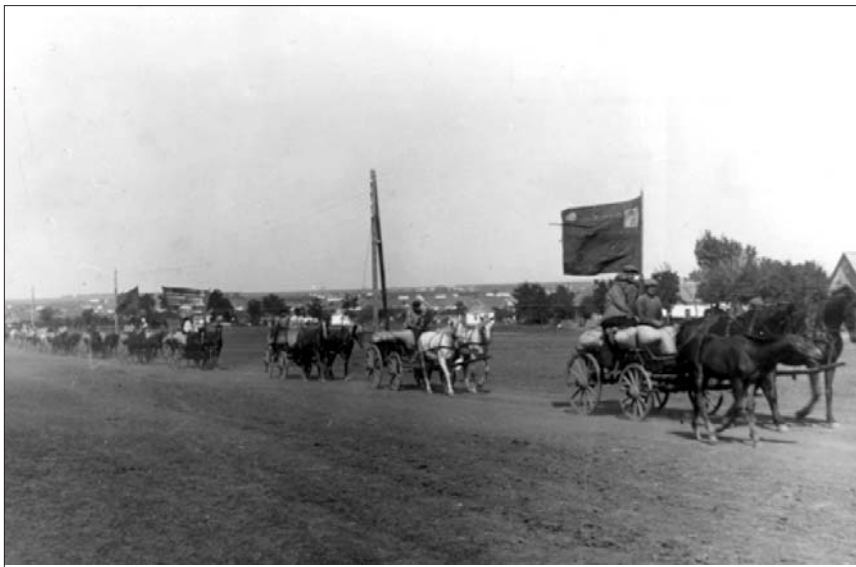
СРСР підтримувало свій авторитет і аж ніяк не рахувалося з потребами народу. Часто через відсутність обласних зберігали під відкритим небом, де він вигнивав під дощем. Однак людям його не видавали.

Центральні органи влади СРСР та УСРР зробили все для того, щоб українські селяни не змогли врятуватися. Так, 7 серпня 1932 р. Раднаркомом СРСР ухвалено постанову "Про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперацій та зміцнення суспільної (соціалістичної) власності" (у народі – "Закон

лодная болезнь" Криштопа Павло віком 24 років, Бур'ян Іван – 16 років, Василенко Варвара – 7 років, Зінченко Григорій – 28 років, Григоренко Василь – 2 роки, Шепетько Ягодій – 19 років, Сердешний Олександр – 9 років, Сердешний Володимир – 7 років, Сердешний Віктор – 4 роки, Безфамільний – 6 місяців, Васюник Марія – 7 років... Померли 38 душ – утриманців дитячого будинку за два тижні квітня 1933 року. Всі, включно з вихователем, з тієї ж причини – "лодная болезнь".

Консул Посольства Італії в СРСР Серджо Граденіго в оглядах про

ЗЛОЧИН КРЕМЛЯ



Хлібозадача у с.Інженерному Пологського р-ну Дніпропетровської обл. (з 1939 р. Запорізької обл.). 1932 р.

12,8 млн, у 1933 р. – 22 млн тонн зерна. Обсяг хлібозаготівель 1931 р. сягав 39% валового збору, що було критичною межею для хлібофуражного балансу України, адже в першій половині 1932 р. голод охопив третину її районів. З урожаю 1932 р. вилучено 52% збіжжя, що й стало головною причиною масової смертності наприкінці 1932 – у першій половині 1933 років.

Голодуючих українських селян можна було врятувати. Однак влада заперечувала існування в Україні масової смертності від голоду і відмовлялася від міжнародної допомоги. Більше того, у роки Голодомору радянське керівництво експортувало українське збіжжя до республік СРСР та за кордон. У 1932 р. з України було експортовано 1,72 млн тонн, а в 1933 р. – 1,68 млн тонн зерна. Офіційним поясненням такої політики було те, що СРСР, мовляв, переживав "період нечуваного піднесення всього її господарського життя". Експортом "дешевого хліба" керівництво

про п'ять колосків"). Згідно з інструкцією до цієї постанови, до обвинувачених у розкраданні колгоспного майна куркулів та організацій і угруповань застосовувалася найвища міра покарання – розстріл з конфіскацією майна, до індивідуальних селян і колгоспників – 10-річне ув'язнення. 18 листопада 1932 р. Політбюро ЦК КП(б)У наказало голові ГПУ Соломону Реденсу та Станіславу Косіору розробити план ліквідації "куркульських" і "контрреволюційних" гнізд, фактично ж це означало знищення українських селян-власників.

Документи органів влади, матеріали іноземних дипломатичних представництв та свідчення очевидців Голодомору достатньо повно представляють масштаби трагедії. Так, книги реєстрації актів про смерть Старобільського районного ЗАГСу свідчать, що з 24 до 27 квітня 1933 р., тобто протягом трьох днів, з позначкою "невідомий" за національністю, померли з причини "го-

внутрішнє становище в Україні часто описував жахи, які йому доводилося бачити у роки Голодомору на вулицях Харкова: "Член Колегії ГПУ звірився одному нашому знайомому, що в Харкові на дорогах щодня збирають близько 250 трупів померлих від голоду... Вранці 21 числа на базарі мертві лежали звалені, мов купи ганчір'я... Їх було десь з тридцять. Вранці 23 числа я нарахував їх 51. Дитина смотала молоко з груді мертвої матері, обличчя її було сірого кольору. Люди казали: це пуп'янки соціалістичної весни".

Влада намагалася деформувати споконвічні цінності українського народу, такі як людяність, гуманність, шанобливе ставлення до батьків і старших. На зміну яким пропонувалися суспільні явища, які раніше були не притаманні українському народові і завжди піддавалися суспільному осуду – доноси, наклепи, шпигунство.

Голодомор 1932–1933 років в Україні використаний радянською владою як засіб нищення соціально-економічної бази національної ідеї – українського селянства. Таким чином Й. Сталін і його соратники намагалися припинити національні змагання українського народу, змінити систему цінностей, знищити державотворчі прагнення, культуру і духовність. Застосуванням фізичного терору проти українців, конфіскацією майна, нищенням господарств, депортаціями і засланнями режим хотів деморалізувати населення України, впровадити в його свідомість страх і покірність.

Однак український народ вистояв, зберіг державотворчий потенціал, християнську віру та традиційну культуру. З проголошенням незалежності він повернувся до відновлення національної пам'яті і вшанування мільйонів безневинно знищених співвітчизників.

КОМУНІСТИЧНЕ ПЕКЛО У РАЮ

Велике і багате село Биківка Зінківського району Полтавської області не знало горя. Люди жили заможнo. Над селом літали лелеки. Чарувала всіх красава церква.

...І залетів сюди 1932 рік. На селян наклали величезний податок із поставок жита і пшениці. Сім разів люди здавали хліб. Куркулів уже вивозили на Соловки. З дворів вимели до зернини. А бригади комуністів і далі ходили з піками і на городах шукали, де господарі закопали зерно. У кого знаходили, того судили і відправляли на картогу – копати канал Москва-Волга.

Люди уже поїли собак, котів і пацюків, убивали собі подібних і їли... Наталка Панченко ледве втекла від двох чоловіків, які хотіли її задушити. А в неї – четверо дітей (Григорій, Яків, Іван і Люба). Демид Панченко працював у колгоспі ковалем, потім – комірником, то якось сім'я ще жила. А навколо лежали трупи. На великім кладовищі їх ховали в одну велику яму. Село Биківка вмирало. Така була вказівка комуністичної влади із Полтави.

ненко, бо його комуністична банда творила в Україні геноцид проти українців.

...Наталка Панченко працювала у колгоспі в дитячій садку, варила дітям супи, в яких було мало круп. Після того супу вона вела голодних дітей "пастися" на траву. Діти рвали орішок і калачики і їли, але вони могли об'їстися й померти від завороту кишок.

Якось в Опішні єврейка на базарі крикнула людям: "Хохли! Ви уже у нас в мішку. Залишилося тільки зав'язати!"

І зав'язали... У Биківці батьки майже всіх дітей поїли і самі вимерли. Лишилося 10 хат, де були живі люди, їхніх мешканців перевезли в інші села. Вказівку із Полтави: знищити хохлів разом з селом Биківкою – виконано...

Іван КАССАЛА,
м. Камінь-Каширський Волинської області

ХАЙ НЕ ЗГАСАЮТЬ СВІЧІ ПАМ'ЯТИ

Наближається 75-а річниця великого Голодомору – тяжкого злочину проти українського народу, який вчинили Сталін, Каганович та інші люті вороги українців, будь вони у віках прокляті!

Сьогодні в Україні ще знаходяться "мудреці", які, наслуховавшись московських теревенів, і собі торочать, що, мовляв, ніякого Голодомору у нас не було, а голод, якщо й був, то лише через неврожай. Але всі такі балачки – то безсоромна брехня московських блудолізів!

Мені 81 рік. Я – живий свідок того великого горя, яке спіткало наш народ у 1932–1933 роках. Хотіла б, щоб про наші муки знали і наступні покоління українців, щоб страшна біда знову не прийшла у наш край.

Напередодні катастрофи наша роботяща родина жила заможнo. Батько був грамотною людиною. Він закінчив семінарію, працював інженером. Мама була приборальницею. Мали ми що поїсти, у що одягнутися. Правда, почала відчуватися нестача хліба. Тож одного разу батько поїхав за хлібом до Росії. За його відсутності з'явилися у нашому дворі так звані "активісти" – люди, яких все село знало як ледацюг та п'яниць, які ніколи ніде не працювали. Тепер вони вдавали з себе "творців нового світу", а в руках тримали довгі шомполи, якими скрізь штрикали, шукаючи їстівне. Знайшовши, все позабирали, прихопивши ще й наше майно. Не стало в хаті навіть рядна, на якому можна було б поспати. Хата перетворилася в пустку, а "шукачі" ще й сміялися, радіючи, що так нас обікрали.

Коли повернувся батько з хлібом, то ми вже лежали опухлі від голоду. Бабуся моя піднесла кусень хліба до рота, але, не з'ївши його, померла. Дідусь кричав, просив їсти, уже не міг ходити. Незабаром і його не стало.

Таке ж горе впало і на інші сім'ї. Люди помирили масово, щодня. Ховали їх в одній ямі. На кладовищі у багатьох місцях з'явилися братські могили.

Через два роки після Голодомору я пішла до школи, але навчання проходило у дуже тяжких умовах: не було у що вдягнутися, за що купити зошити, книги. У класах дітей було мало, бо багато їх помирало.

Тяжкі спогади про Голодомор вкарбувалися в пам'ять усіх моїх ровесників. У моєму селі живе Анастасія Шиян, 1920 року народження. Вона однією з перших брала участь у будівництві Новомосковського бляхопрокатного заводу. Працювала з ранку до вечора, перевиконувала завищені норми виробітку. Але не тому, що вона була "ентузіасткою будівництва соціалізму", як про це брехали радянські газетки. Справа в тому, що в 1930 році її батьків було розкуркулено, всю сім'ю викинули з хати. Батька відправили на заслання, а п'ятьох її братів погнали на роботу в кар'єр. До хати розкуркулених ніхто не пускав, бо всі боялися репресій з боку влади. Насті доводилося спати під тинами. Пухла з голоду, ледве вижила. Тож коли почали будувати завод, протягом двох тижнів лежала під дверима заводської контори, поки її не взяли на роботу. Оскільки вона вдалася високою на зріст, то змогла приписати собі три роки.

Роботу дівчині давали дуже важку: копала ями, забивала кілки, тягала вимірювальну стрічку, носила пісок, землю тощо. І все ж вона могла вважати себе щасливою... Знову ж не тому, що "будувала соціалізм", а тому що не потрапила до числа тих, які лежали вздовж дороги – дехто був уже мертвий, а дехто помирав. Часом декому з тих нещасних усміхалася доля – їх теж приймали на роботу. Але й тоді не всі виживали: знесилений голодом організм потребував вагової страви, а її не було...

А тим часом люди не раз чули, що більшовицька влада не знає, куди подіти відібраний у людей хліб, тож його ешелонами везли за кордон...

Часто бачу я сльози і на очах у моєї сусідки Марфи Кондри, якій уже 85 років. З хати її батьків у рік Голодомору теж усе вигребли "червоні комсомольці". Коли померла мама, дев'ятирічна Марфа залишилася з молодшим братиком, але через чотири дні помер і він...

Сьогодні ми вшануємо всіх, кого забрав Голодомор. Хай не згаснуть свічки нашої пам'яті! І не тільки за полегшими, а й за тими, хто відбирав у них хліб, прикриваючи своє людодство наскрізь брехливими словами про якийсь "комунізм", про якийсь "вселюдське щастя".

Якщо ми хочемо, щоб трагедія 1933 року ніколи не повторилася, нам потрібно озброїтися імунітетом проти будь-якої московської брехні – основної зброї, якою завжди користувався і користується наш національний ворог.

Галина ТУЗ,
м. Новомосковськ
Дніпропетровської області

ДО 75-Х РОКОВИН ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

ЗАБУТТЮ НЕ ПІДЛЯГАЄ

Наталія ДЗЯРИК,
член історико-краєзнавчого гуртка
Журавлівської ЗОШ I–III ступенів

Голодомор... Геноцид... Ці два слова стали для українського народу страшними синонімами.

Мільйони життів в Україні були підступно обірвані кістлявою рукою голодної смерті в 1932–1933 роках.

Що наше покоління знає про це Богом і людьми прокляте лихоліття?

Кілька десятків років за семи замками ховалася правда про Голодомор, який був спланований тодішнім комуністично-більшовицьким режимом, від власного народу. Це був геноцид. Мовчали радянські засоби масової інформації, мовчали сталінські поплічники, мовчали керманічі хрущовської відлиги, брежнєвського застою, горбачовської перебудови – ніби й не було на календарі України жахливих 1932–1933 років. З пам'яті людської намагалися назавжди стерти навіть згадку про ті моторошні події.

І тільки після встановлення в Україні незалежності стало можливим говорити правду про Голодомор.

Члени історико-краєзнавчого гуртка Журавлівської загальноосвітньої школи I–III ступенів Тульчинського району Вінницької області під керівництвом учительки історії Надії Пшеничної вже більше десяти років ведуть пошукову роботу в музеях, архівах, бібліотеках з метою встановлення правди про Голодомор у селі, районі.

Ось спогади старожилів села, які пам'ятають Голодомор самі, або за переказами своїх рідних, старших односельців.

Горпина Гавриш, 1909 р. н.:

"Страшний був голод 32–33 років. Навіть згадати моторошно. Зерно, яке було у нас, все забрали комуністи, їсти ми не мали що. Щоб не померти з голоду, продали одне-єдине рядно, купили гнилої бараболі, з якої пекли млинці. У нашого сусіда померла з голоду сестра..."

Записала Олеся ВАПНЯРЧУК

Іван Пшеничний, 1909 р. н.:

"У Самгородку (тепер частина Журавлівки) ще не був такий голод, як в інших краях. Особливо був великий голод на Херсонщині, бо звідти йшли та йшли люди у наше село. Вони міняли хустки, посуд

та інші речі на їжу. До нашої хати зайшла жінка, яка міняла маленький гладущик на два бурячки. У нас трохи було що їсти: мали квашену капусту, маленьку бараболку. Нам не треба було того гладущика. Але дочка Ольга пожаліла жінку і обмінялася. Коли Ольга винесла той бурячок, жінка жадібно вихопила його з рук і відразу з'їла. Дочка зберегла той гладущик до цих пір. Він тепер стоїть на полиці в миснику, і як глянє Ольга на нього, так і підступають до очей сльози..."

Ольга Пшенична, 1920 р. н.:

"Ішов мій батько з Вапнярки з базару, бачить, що у лісосмузі жінка спіймала kota і знімає з нього шкуру. Батько й каже: "Що ти робиш?", а жінка й відповідає: "Мовчи, чоловіче, бо й тебе з'їм." І не сказав батько більше й слова..."

Записала Світлана ПАНЧУК

Ганна Федчишина, 1929 р. н.:

"Про голод 1932–1933 років мені розповідав батько, бо я сама нічого не пам'ятаю. У той страшний час мені було всього три роки. Голод приніс страждання чи не в кожну хату. Люди їли щавель, цвіт акації, збирали в лісі гриби, навіть отруйні. Досхожу наїлися кропиви. Були випадки, коли різали на кусочки чоботи і варили їх. Нашій сім'ї 1933 рік приніс велике нещастя: від голоду померла мама. Тато два тижні лежав на печі опухлий від голоду, але, на щастя, вижив..."

Записала Таміла ГРОМ

Мотря Резнік, 1917 р. н.:

"Від голоду люди падали, як снопи соломи від вітру. Вмирили попід тинами, й нікому було їх поховати. Мої односельці пухли з голоду. У людей не було що їсти. Хліб міг тільки снитися. Замість хліба восени різали на тоненькі скибочки гарбузи й сушили, щоб зимою хоч трошки підкріпитися. Навесні йшли в поле, збирали, кому пощастить, гнилу картоплю, терли на тертці, додавали різні зелені бур'яни й пекли пампушки..."

Записала Людмила ЧЕРДАКОВА



Ірина Перешмулько, 1929 р. н.:

"Коли був голод, мені було всього 3 роки. І пізніше про ті лихі роки мені розповідала мати. Не було що їсти. Люди рвали бурячиння, лопухи, дрібненько товкли, розбавляли водою і пекли млинці. Коріння та листя лопухів різали на шматочки, додавали наметеного по засіках пилу і варили борщ. Люди обдирали з дерев клей, зривали цвіт акації та їли їх. Померли з голоду дядько Василь, баба Оліта, баба Палагна, дід Матвій, дядьки Матвій та Іван, тітка Гашка..."

Записав Ярослав МОНАСТИРУК

Може верховна радянська влада не знала про нелюдські страждання народу України?

Добре знала вона про страшне лихоліття, про мільйони голодних смертей, але винищення українства, в першу чергу селян, було в її планах, про що існують такі незаперечні свідчення:

З доповідної записки секретаря Вінницького обкому КП(б)У В. Чернявського секретарям ЦК КП(б)У П. Постишеву і С. Косіору про голод у селах, містах і містечках Вінницької області.

"17 марта 1933 года.

Совершенно секретно

Общие размеры и характер голодания.

За последнее время факты продовольственных затруднений, недоедания и голода в сёлах, местечках и городах, известные ЦК, приняли более широкие размеры. По материалам, которые имеются сейчас в распоряжении обкома и ГПУ, в области за последнее время зарегистрировано значительное количество новых голодающих районов, сёл и местечек. Факты голодания начались в январе месяце, приняли большой размер в феврале и уже значительно увеличились в марте месяце.

В настоящее время, по неполным данным, размеры голодания представляются в таком виде: голоданием поражены 27 районов с количеством 180 населенных пунктов...

В этих районах по неполным данным районов и ГПУ, предварительно полученным, насчитывается голодающих семейств 5782, из них колхозных – 2415 и единоличников – 3367.

(ДАВО: Ф.П – Оп. 136. – Спр. 69. – Арк.12, 13).

З листа секретаря ЦК КП(б)У П. Постишеву секретарю Вінницького обкому КП(б)У В.Чернявському про неможливість допомоги голодуючому населенню області.

"Получил твое письмо, в котором ты просишь помощь области хлебом для колхозников. Мы, к сожалению, помочь вам не сможем.

Но дело в следующем. Винницкая, Киевская, Черниговская, Донецкая области – все просят хлеба для оказания продовольственной помощи нуждающимся колхозникам. Все эти области, в том числе и вы, занимают совершенно недопустимую позицию.

Вам разрешена всем хлебная торговля. Ведь этот год – не прошлый год. Сейчас, если не большинство, то порядочное число колхозников, имеет большие излишки хлеба.

Вместо того, чтобы заниматься организацией закупки, обкомы стоят с протянутой рукой, просят помощь у ЦК. Какая-то привычка выработалась что ли? Хлеба у ЦК для оказания помощи нет. На получение хлеба от ЦК не надейтесь.

(ЦДАГО України: Ф. 1. – Оп. 20. – Спр. 6571. – Арк.55).

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

"Голодомор був актом геноциду, спрямованим на те, щоб придушити Українську націю. Цього злочину не виправдовує той факт, що він не вдався, і Україна сьогодні існує як незалежна держава. Так само цей факт не знімає з нас моральної відповідальності визнати те, що насправді сталося. У сімдесят п'яти роковини Голодомору наш священний обов'язок перед його жертвами відверто подивитися в очі минулому".

(Із статті "Голодомор" в THE WALL STREET JOURNAL)

У Національній філармонії України відбулася презентація епічно-документальної драми Василя Неволова в семи новелах: "ЖНИВА НАРОДНОЇ СКОРБОТИ ... СВІЧА ПАМ'ЯТІ", поставленої Володимиром Лукашевим за поетичною тетралогією поета Миколи Томенка "Трудова книжка матері". Особливу, мінерно-журливу атмосферу жалю і скорботи привнесли використані у виставі твори Й. Брамса, Б. Марчелло, Л. Бетховена, Дж. Перголезі, Б. Лятошинського, Г. Ф. Генделя, Й.-С. Баха у блискучому виконанні лауреата міжнародних конкурсів Єлизавети Ліпітюк

ЖНИВА НАРОДНОЇ СКОРБОТИ



На знімку: Василь НЕВОЛ, Андрій БУРЛУЦЬКИЙ, Микола ТОМЕНКО

(сопрано), лауреата національного конкурсу Валерія Михалюка (орган), Леоніда Гержмана (віолончель), Інни Порошиної (фортепіано), Родіона Синчишина (скрипка), а також артистів балету театру сучасної хореографії "Сузір'я Аніко" (балетмейстер – народна артистка України Аніко Рехвіашвілі). Кобзар Тарас Силенко зумів донести до глядачів первозданність народних дум, народжених у страхотливі часи Голодомору...

У зворушливому виконанні Андрія Бурлуцького (роль Сучасника) та Бориса Лободи

(роль Історика) від новели до новели, ніби крок за кроком, по кривавих сходах рукотворної (!) вселенської катастрофи простежена моторошна доля жінки, Української Жінки ..., якій випало нести неймовірно важкого хреста немилосердної долі в антилюдській, сатанинській атмосфері вертепу смерті, що його влаштувала комуністична влада на чолі з кривавим тираном Сталінін для мільйонів і мільйонів українців тільки за те, що вони були Українцями, любили свою землю і свій рідний край:

"Мати послана самим Богом..."
"Сталін: зверніть увагу на Україну!"
"Малотобойці Голодомору"
"Творці Голодомору"
"Нечувана в світі жорстокість"
"І крик, і плач, і безнадія..."
"Остання мамина дорога"

Драма "ЖНИВА НАРОДНОЇ СКОРБОТИ ... СВІЧА ПАМ'ЯТІ" символічно винесена на суд глядачів напередодні річниці більшовицького перевороту, який, власне, й привів до багатомільйонних безвинних жертв, щоб ще раз нагадати всім живим, а особливо центральній й місцевим владам, про їхній величезний моральний борг перед минулими і майбутніми поколіннями: раз і назавжди засудити комуністичну ідеологію як людиноненависницьку, заборонити діяльність організацій, які продовжують її сповідувати й отруювати нею суспільство, та, нарешті, звільнити міста і села країни від страшних символів жахливого тоталітарного минулого у вигляді десятків тисяч пам'ятоків й топонімічних назв!

"...Вони вже тут. Вони довго йшли. Мільйони. Мільйони наших дідів, батьків, братів і сестер. Рушили з неба їхні вози. Певно, хвилюються мами, щоб не забути ані найменшого – того рідного, найдорожчого, який знайшов свій спокій і тихо заснув на руках у Господа.

75 років іде за цим небом їхній Чумацький шлях – три, п'ять, сім, вісім чи то десять мільйонів невинних людей, сотні тисяч родів, замордованих, замордованих, замордованих душ, невідповіданих душ, непохованих дол. Вони хочуть додому. Вони вірять нам. Бо ми – це їхні непрості життя.

Проти нас ішло зло. Його імення – геноцид. Свідома, спланована і втілена спроба упокорення нації. Його організатор і виконавець – тоталітарний комуністичний режим. Це головний убивця. Звиродніла згряя не мала жалю до жодного народу, кожну поневолену націю залили криваві ріки.

Злочини більшовизму і сталінізму тотожні злочинам нацизму і гітлеризму. Їхня природа – одна: людиноненависництво. Настав час озвучити вимогу для світового за судження комуністичного терору, який вбивав нас..."

(3 промови Віктора Ющенка на Михайлівському майдані)

ДО 75-Х РОКОВИН ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Василь Білоус

Моє рідне село Стражгород, що в Теплицькому районі на Вінниччині, де я народився 18 лютого 1927 року, було нанесене французом Бопланом на географічну карту ще у 1609 році. До трагічних 1932–33 років тут нараховувалося більше чотирьохсот дворів. Село мало велику цегляну церкву, школу-семирічку і торгову лавку. Працьовиті селяни не знали, що таке голод.

Московські комунофашисти-більшовики, керовані Ленінін-Сталінін, віддали владу над селянами Стражгорода десятку найбільш лівих люмпенів, згуртувавши їх у комітет незаможників і добре озброївши револьверами та гвинтівками. Працьовиті, а тому заможні селяни зневажали лівих п'яниць-комнезамів, обзивали їх вошивими, старцями, дідоводами і своїх дочок заміж за них не віддавали. Комнезами, отримавши в руки зброю і владу, люто мстилися селянам за ту зневагу і презирство.

У 1931 році зняли із церкви хрести, скинули і вивезли дзвони, молодого священика Тишкевича розстріляли. Влада від диявола сказала, що Бога нема, гріха нема і навіть на кладовищах руйнували пам'ятники. У ті жахливі роки голоду українські селяни переключили комуністичний гімн "Інтернаціонал" з російської мови на українську.

*Вставай, Гаврило і Данило,
беріть сокиру й рогаці!
Женіть кацапів з України,
бо забирають в нас харчі.*

У 1932 році стражгородці серпами, косами, жнивирками збирали добрий врожай, але все зерно із колгоспу вивезли, щоб виконати непосильний план хлібозаготівель. Після того озброєні комнезами ходили по дворах і забирали все їстівне до останньої склянки квасолі. Особливо нещадно грабували "індусів" (індивідуальні господарі), які не бажали вступати у колгоспи і працювали одноосібно. У таких сміливців, крім зерна, забирали кожухи, свитки, чоботи, з голів жінок здирали хустки.

Пригадую, як я, шестирічний, пішов з бабусею Теклею на колгоспне поле збирати колоски пшениці. У мене висіла на грудях рядовляна торбинка на шлейці, куди я складав зібране. Поруч з нами були інші селяни, переважно діти. Раптом з'явилися два вершники, озброєні револьверами, батогами, і почали нещадно бити людей, відбирати в них торбини і висипати на землю зерно. Я обох тих нелюдові запам'ятав: Гнат Заремба і Лавро Гарбуз – тодішній голова сільської ради. Саме Лаврів батіг зробив на моїх і бабусиних плечах криваві басамани. Багатьом запам'ятався і Дмитро Збарашук, голова колгоспу. Високий, стрункий, гарний лицем, він мав нелюдяну душу. Ці доморощені кати завзято виконували план московських вождів, не лише голодом, а й розстрілами знищуючи селян.

Наша родина Білоусів завжди жила дружно. Якщо мій батько Кузьма діставав

десь мішок проса, то все ділилося між усіма. І все ж голод лютував нещадно. Наприкінці квітня 1933 року від нього померли Ганна (25 років), Семен (27 років), Володя (5 років), Хіврона (17 років). Тоді ж я втратив матір Марію.

Особливо вразила мене смерть від голоду мого діда по матері Харитона Білика. На його подвір'ї була хата, дерев'яна комора на дві половини, клуня на дубових ступах, корівник, конюшня, вівчарня, волонья, саж для свиней, погріб. Харитон обробляв поле, доглядав худобу, поро-

ка написали заяви про вступ до цього колгоспу. У 1933 році у колгоспній коморі було зерно, борошно, сало і хліб печений. Та безмежно працьовитий і гордий своєю працею український селянин Харитон Білик не дозволив собі просити хліба у вошивих комнезамів і умер з голоду у своїх 57 років на своєму подвір'ї. За пограбовану комуністами власність Харитона Білика я, Василь Білоус, його онук, як єдиний спадкоємець, у 1992 році отримав компенсацію від теплицького колгоспу трьома мішками цукру.

ТВОРЦІВ МОРУ – ДО СУДУ!



дисті кобили приводили лошат, з яких він вирошував фондових коней і продавав їх до Червоної армії. У недільні дні вивіз по ярмарках містечкових євреїв і з цього теж мав добру копійку. Пізньої осені і взимку чинив і виробляв овечі шкіри, які йшли на кожухи. Харитон мав усякі сільськогосподарські знаряддя: віз, гарбу, плуг, драпак, борони, сівалку, жатку, віялку, у складчину на десятьох господарів придбали молотарку з кіратом. Все це велике господарство Харитон доглядав разом з дружиною Линою та дочками Марією, Фросиною, Явдохою та Ксенею. Харитон ніколи не користувався найманою працею, тож на Сибір його не вислали. До того ж, коли на подвір'ї Харитона й на основі його конфіскованої власності у 1929 році був створений колгосп "За більшовицьку перемогу", шість членів сім'ї Харитона Біли-

Навесні 1933 року, коли вже буйно цвіли вишні, мій батько Кузьма зібрав живих членів родини і темної ночі вивів їх із смертельної пастки, якою стало село Стражгород, на залізничну станцію Роскошівка. Дев'ять дорослих і шестеро дітей, всі виснажені голодом, мали на всіх один буряк, по маленькому шматочку якого Кузьма давав кожному підкріпитися. Серед втікачів найстаршою була бабуся Текля, 1876 року народження, наймолодшою – однорічна Рая. Моя рідна сестричка Ніна мала два роки. У тамбурі товарного вагону добралися до залізничної станції Цвітково, де можна було пересісти на потяг, що прямував до Ленінграда. Червоноармієць, у будівнях з гвинтівками у руках, без жалю скидали з вагонів голодних українських селян, які намагалися втекти з України у Росію, де хліба було вдосталь. На станції Цвітково я бачив сотні трупів померлих з голоду українських селян. Їх вантажили на вози і відвозили до спільної ями. На цій же станції померла з голоду моя сестричка Ніна. Лише на третю ніч родині пощастило крізь варту червоноармієців пробратися у вагон. Коли дійшли до Ленінграда, нас, голодних українських селян, вразили не багатоповерхівки, не трамваї, а ленінградські ломові візники, які годували коней пахнущим печеним хлібом.

Ще у ті роки моя зовсім неписьменна бабуся Текля зуміла розкусити брехливу політику комуністів. У 1933 році у Ленінграді уже стояв бронзовий пам'ятник Леніну: права рука витягнута вперед, ліва з кашкетом притиснута до сідниці. І бабуся Текля пояснила: "Дивись, Васю, ото Ленін... Правою рукою він спрямовує людей на кладовище, а лівою промовляє: "Коло с...ки ви мені!"

Того ж 1933 року в Ленінграді моя молоденька тітка Оля Білоус вийшла заміж

за російського хлопця. Юридично діти і онуки тітки Олі – мої двоюрідні брати, сестри і племянники, але фактично з пелюшок асимільовані у росіян, вони мені чужаки. У 1933 році Росія штучно створеним Голодомором отримала з України сотні тисяч таких Ольг – українських бранок, чий нащадки стали людьми, втраченими для України.

Влітку 1934 року родина Білоусів, крім мене – дідомівця, і тітки Олі, повернулася у Стражгород до своїх біленьких хат і вишневих садочків. У своїх чотирьох оселях вони застали сім'ї росіян із деревень Смоленської області – комунофашистська влада Леніна-Сталіна обманом завербувала їх в Україну. Росіяни від комнезамів хліба не дочекалися, тож, скориставшись поверненням родини Білоусів, виїхали у Смоленщину, до своїх ізб.

У ленінградському притулку для дітей я закінчив два класи початкової школи. У 1935 році батько одружився вдруге з бездітною вдовоцею із Теплика і мене забрали із Ленінграда в Теплик у нову сім'ю.

За три роки німецької окупації України в 1941–44 роки перед моїми очима промайнуло десятки випадків, коли німецькі солдати забирали у селян худобу і птицю. Але таке нещадне грабування українських селян, яке вчинили московські "освободителі" у березні-квітні 1944 року, було лише восени 1932 року. У березні 1944 року ті ж самісінки комнезами Мусій Твердохліб та Яків Заколесник, що організували у Теплику Голодомор у 1932–33 роках, нищпорили по селянських хатах і знову відбирали хліб до останньої зернини. Під німецькою окупацією ці нелюди сиділи тихо, а з поверненням 10 березня 1944 року у Теплик московських "освободителів" знову вилізли людям на голову.

Під німецькою окупацією селяни, використовуючи колгоспний досвід "Не вкрадеш – не проживеш!" і "Ніч мати – не поспиш будеш мати!", наносили у свої хати стільки різного зерна, що завалювались горища. Запасу хліба вистачило б на три роки, але все зерно комуністи відібрали до останнього качана кукурудзи. Сталін і його поплічники запланували новий Голодомор в Україні, але вояки Української Повстанської Армії (УПА) врятували українців Правобережної України від масової смерті з голоду у 1947 році; своїм опором московській окупації вони перешкодили викачати хліб у Західній Україні, яка поділилася хлібом із Правобережною. Лівобережна ж Україна знову побачила і голодну смерть, і людодіство.

Історія не раз доводила, що невикрите, незасуджене, непокаране зло обов'язково повернеться ще лютішим. Тож ми сьогодні повинні вимагати від влади незалежної держави України розслідування, суду і суворого покарання ленінсько-сталінських комуно-фашистських організаторів трьох голодоморів, яких знала Україна у ХХ столітті.

м. Умань

ТОВ "Форт", проводить прилюдні торги з реалізації нерухомого майна, належного на праві власності ВАТ "ПМК № 16"
(м. Біла Церква, вул. Січневого Прориву, 41)

ЛОТ № 1. Нежитлова будівля по вул. Січневого Прориву, 41, м. Біла Церква. Загальна площа – 308,4 кв. м. Інші дані – невідомі. Стартова ціна – 358975,00 грн., без ПДВ. Гарантійний внесок у розмірі 50256,50 грн. (без ПДВ) вноситься на поточний рахунок № 26003060107656 в КГРУ КБ "Приватбанк", МФО 321842, ЄДРПОУ 31912908, одержувач – ТОВ "Форт". Торги призначені на 03.12.2008 р. о 12 год. за адре-

сою: м. Київ, Глибочицька, 17, корп. 2, 2 поверх, каб. 214, приміщення ТОВ "Форт". Остаточний термін подачі заяв – 02.12.2008 р. о 18 год. Остаточна оплата за придбаний об'єкт здійснюється впродовж семи банківських днів з дня затвердження протоколу про проведення прилюдних торгів. Ознайомитися з майном можна щодня (крім вихідних та святкових днів), звернувшись до організатора прилюдних торгів за адресою м. Київ, вул. Глибочицька, 17, корп. 2, 2 поверх, каб. 214. Бажаючи узяти участь у торгах, необхідно звернутися до організатора прилюдних торгів для подання заяв за телефоном: (044) 247-42-05.

Зробіть подарунок своїм школярикам – передплатіть журнал "Світ Дитини".

Це єдиний патріотичний літературно-мистецький щомісячний часопис в Україні, який формує світогляд юних читачів у дусі християнської моралі і національної гідності.

Журнал "Світ Дитини" заснований у 1919 році, заборонений і знищений советськими окупантами у 1939 році. Відновлений у 1994, послідовно продовжує традиції свого попередника. Ваші діти вивчатимуть звичаї, культуру, новітню історію на кращих зразках української та світової літератури.

Передплату приймають у кожному поштово-відділенні. Передплата ціна: на рік – 35,97 грн., на один місяць – 3,27 грн. Наш індекс – 48379.



ТОВ "Мультисервіс" (м. Київ, вул. Глибочицька, 17, корп. 2, 2 поверх) проводить аукціон з реалізації арештованого рухомого майна, а саме:

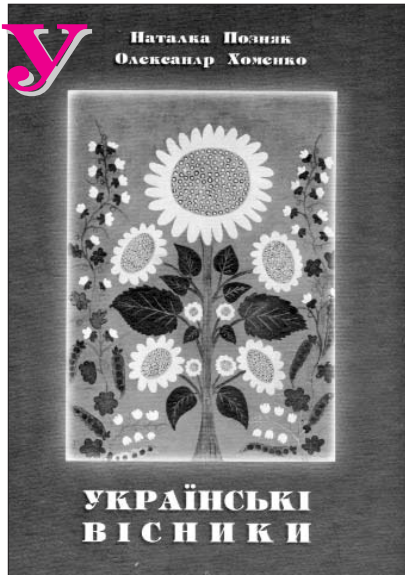
Лот № 1. Авто ВАЗ – 21104, 2005 р. в., червоного кольору. Стартова ціна – 27 960,30 грн., без ПДВ. **Лот № 2.** Майно (дерев'яні палети, дерев'яні піддони, жіноча куртка та інш.). Стартова ціна – 2 056,87 грн., з ПДВ. **Лот № 3.** Папір для гофрування в рулонах. Стартова ціна – 1 321,53 грн. з ПДВ. **Лот № 4.** Майно (апарат для плазмової різки, термопіч, стенд для обкатки). Стартова ціна – 13 574,26 грн., без ПДВ. **Лот № 5.** Майно (пальна машина, шафа, килим, комод, стіл). Стартова ціна – 1 609,73 грн., без ПДВ. **Лот № 6.** Майно (гаманець, біжутерія, шарпетки та інш.) Стартова ціна – 256,00 грн., з ПДВ. Гарантійний внесок – 35,84 грн., без ПДВ. Реєстраційний внесок у розмірі 17 грн. (з ПДВ) по

лоту №6, 34 грн. (з ПДВ) по лотам № 1–3 та гарантійний внесок по лотам № 4, 5 вноситься на п/р № 26001101107735 до Київської регіональної дирекції ВАТ "Райффайзен банк "Аваль" (Солом'янське відділення), МФО 322904, ЄДРПОУ 25635917, одержувач – ТОВ "Мультисервіс". Аукціон за всіма лотами відбувається 03.12.2008 р. об 11 год., за адресою: м. Київ, вул. Глибочицька, 17, корп. 2, 2 поверх, каб. 1. Кінцевий термін реєстрації – 28.11.2008 р. включно. Остаточна оплата за придбане майно здійснюється протягом семи днів з дня затвердження протоколу про проведення аукціону, не враховуючи дня проведення аукціону, вихідних і святкових днів. Ознайомитися з майном можна у робочі дні за його місцезнаходженням, звернувшись до організатора аукціону. Бажаючи узяти участь в аукціоні необхідно звернутися до організатора аукціону для реєстрації за адресою: м. Київ, вул. Глибочицька, 17, корп. 2, 2 поверх, каб. 1. Довідки за телефонами: 8 (044) 207-10-85, 207-10-85.

НОВІ ВИДАННЯ

ІЗ БІОГРАФІЇ НАРОДУ

Олена ВІТИЧ



"Великі митці часто схожі на яскраві зірки або високі дерева. Їх часом не завжди й помічаєш, лише краєчком пам'яті звертаючи увагу на те, що вони існують поряд, а значить – усе в житті йде так, як потрібно. І лише коли вони зникають, раптом усвідомлюєш ту порожнечу, яка виникла у просторі і в наших душах, і яку вже не заповнити нічим", – цими словами починається есей про творчість відомої художниці Тетяни Яблонської – один із 46 нарисів, що увійшли до книги "Українські вісники" про відомих в Україні і за її межами особистостей. Серед них – Катерина Білокур і автор знаменитого "Козацького маршу" Євген Адамцевич, Соломія Крушельницька і Марія Заньковецька, Олесь Бердник і Вячеслав Чорновіл, Ніла Крюкова та Ліна Костенко, Григорій Орлик та Серж Лифар, і ще багато інших не менш цікавих біографій тих, кого автори книги, журналісти Наталка Позняк та Олександр Хоменко назвали українськими вісниками, які залишили свій слід в історії, і в наших душах.

А починалося все з рубрики "Постать" яку із 2003 року Наталка Позняк вела у газеті "Без цензури", очолюваної Діаною Дуцик. Потім свої матеріали до цієї рубрики почали пропонувати й інші автори, серед яких і Олександр Хоменко. А коли газета припинила своє існування, з'явилася ідея зібрати всі матеріали під однією обкладинкою. Ідею підтримало тернопільське видавництво "Джура", результатом чого і стало це досить симпатичне видання.

Книжка захоплює з перших сторінок і до останньої вже не відпускає. Газетний есей – це, взагалі, специфічний жанр, оскільки обсяг газетної шпальти доволі обмежений, тому писати до-

диться динамічно, вибираючи найцікавіші факти, мало або й зовсім невідомі широкому загалу. А тому журналістам (знаю по собі) часто доводиться не обмежуватися вже відомими дослідженнями, а особисто спілкуватися з героями своїх публікацій чи з людьми, які знали їх особисто. І тому саме в матеріалах такого стибу часто зустрічаються такі родинки, які більше не знайдеш ніде. А в "Українських вісниках" такі родинки трапляються на кожній сторінці.

Книга змушує зовсім по-новому подивитися і на свою історію, і на людей, які її творили. Ще раз пережити трагедію Катерини Білокур, яка, маючи від Бога унікальний талант, усе своє життя вимоловляла право на мистецтво у найрідніших людей – навіть топитися пробувала. Посидіти мовчки кілька години разом із Іваном Миколайчуком та Жаном-Полем Бельмондо (коли французькому акторові запропонували перекладача, він відповів: "Якщо двом таким акторам, щоб зрозуміти один одного, потрібен хтось іще, то акторська справа взагалі нічого не варта на цьому світі"). Зазирнути до

щоденника Назарія Яремчука, який, будучи уже смертельно хворим, переймався занепадом духовності: "Червива душа не заспіває, якими б не були голосові зв'язки". Спробувати зрозуміти причини духовної еміграції Ліни Костенко, яка продовжує відмовлятися від "державної біжухерії" і прагне "не існувати" в цинізмі, який накриває суспільство з головою.

А на думку спадають уроки української літератури, які існували у нашій, тоді ще радянській школі із незмінним "Партія веде" Тичини чи "Моя Батьківщина" Рильського. От би тоді прочитати і відчувти весь трагізм постаті Максима Тадейовича, якого Олесь Гончар назвав поетом "недостріяного Відродження". Він так і залишився чужим для Системи (як з'ясувалося нещодавно, у 1945 році МДБ навіть готувало політичне вбивство поета, інспіроване під "кривавий злочин ОУН". За іронією долі викрила і знешкодила "перевертнів" СБ крайового проводу ОУН в Луцьку). Або іншими очима подивитися на Івана Франка, який після другого арешту опинився за крок від смерті й вижив лише завдяки трьом грошам, випадково знайденим на березі річки.

А хіба не цікаво було б почути на уроках історії, що знаменитий розбійник Устим Кармалюк, від самого лише імені якого тремтіли пани на всьому Правобережжі, насправді мав ім'я Севастіан і заробляв на хліб шевством (після загибелі серед речей Кармалюка було знайдено мішечок із цвяхами для ремонту чобіт)? Чи іншими очима подивитися на "Короля-Сонце" Людовіка XV, членом "Темного кабінету" та маршалом якого був особистий друг Вольтера, син автора першої Конституції Пилипа Орлика Григор? Чи усвідомити непересічне значення для Європи Юрія Кульчицького, який урятував Відень від османської облоги і навчив європейців пити каву, про що французький історик Жуль Мішле писав свого часу: "Кава повалила шинки, ганебні шинки, де за царювання Людовіка XIV серед винних бочок і вуличних дівок шаленіла молодь... Відтоді, як з'явилася кава, менше лунали ночами п'яні пісні, менше чоловіків лежало у вуличних канавах... У цьому темному напої вже виблискували вогні 1789 року".

Свого часу Винниченко писав, що українську історію не можна читати без брому. Але були ж у ній не лише темні сторінки. У цьому ще раз переконуєшся, гортаючи сторінки "Українських вісників". Кожна із постатей давно стала своєрідним символом епохи, уособленням отієї національної ідеї, яку наші політики стільки років уперто шукають і ніяк не можуть знайти. Хочеться тільки, щоб подібних книг було більше, – адже, їй-Богу, і пишати ще є чим, і писати ще є про кого.

ВІД АВТОРА

ТЯЖКО БУТИ БЕН ЛАДЕНОМ

Іван АНДРУСЯК

Кажуть, що хто шукає, той неодмінно знайде. Може, й так – якщо, звісно, ви шукаєте не Осаму бен Ладена. Саудівський мільйонер-терорист уміє ховатися так, що всі спецслужби західного світу не можуть його виявити ось уже сім років. Навіть голку в стозі сіна за цей час уже б знайшли – а його не можуть... Через це в пресі що дали, то частіше зринають статті, в яких опальному Осаму сприймають не як реальну особу, котра невідома, чи вже й живе на світі, а як міф, легенду, мало не вигадку, яка одних покликана надихати, а інших, навпаки – застрашувати.

Проте є люди, які від усього цього неабияк потерпають. І зуть цих людей... бен Ладенами! Саме так – адже йдеться про родину цього, без сумніву, непересічного чоловіка, який для частини мусульманського світу досі залишається "героєм № 1", а для світу західного наомість – "злочинцем № 1". Відтак наприпочатку листопада весь світ облетіла звістка про те, що в мадридському аеропорту Бараксас (Іспанія) зішов з літака, що виконував рейс із Каїру (Єгипет) у Касабланку (Марокко), 28-літній пан на ім'я Омар бен Ладен. Він тиждень провів у транзитній зоні цього аеропорту, попросивши відмову й був депортований назад у Каїр. Там його одразу ж затримали єгипетські спецслужби, старанно допитуючись про те, що саме спонукало чоловіка до такого кроку.

Омар бен Ладен – один із дев'ятинадцяти дітей саме того опального Осамі бен Ладена. Офіційно він громадянин Саудівської Аравії, проте 2000-го року втік із рідної країни в Єгипет, де й отримав притулок. Омар стверджує, що все це через те, що він – пацифіст, батькових поглядів категорично не поділяє, і взагалі, прагне стати "послом миру"; відтак із батьком останні сім років жодних контактів не мав. А ще стверджує, що клан бен Ладенів прагне "прибрати" його як "заблудлу віщю", й постійно йому погрожує, – саме тому, мовляв, він і зважився просити політичного притулку в "більш надійній" Іспанії. А перед цим – ще й у Великій Британії, притому в доволі оригінальний спосіб: одного разу, відвідуючи єгипетські піраміди в Гізі, він познайомився з 52-річною британкою Джейн Фелікс-Браун, і невдовзі одружився з нею, незважаючи на вражаючу різницю у віці. Омар каже, що це – кохання, проте всі навколо схильні вважати, що це була відчайдушна спроба отримати британське підданство. Однак не склалося – ні у Великій Британії, ні в Іспанії. Чому? А тому, що європейські країни не мають ані найменшого бажання пускати на свою територію людину з таким одіозним прізвищем.

Утім, одну людину з численного клану бен Ладенів, який зараз налічує понад тисячу осіб, Велика Британія на свою територію все ж допустила. Це 26-річна топ-модель і поп-співачка Ваффа бен Ладен, кар'єрою якої віднедавна опікується один із продюсерів Мадонни. Живе вона не за законами шаріату, а за законами шоу-бізнесу – п'є, курить, виключно вдягається, – а відтак не раз заявляла про те, що впливовий саудівський клан бен Ладенів погрожував і цій "заблудлій віщій". Адже вона – небога опального Осамі. Відтак британська поліція має з нею неабияку мороку: мусить охороняти як від імовірної помсти нестямного дядька, так і від імовірної помсти самих британців – адже очолювана Ваффиним дядьком "Аль-Каїда" вчинила у Великій Британії низку кривавих терактів...

Одне слово, доки Осамі ховається десь у непролазних горах чи то Афганістану, чи то Пакистану, його родина має численні клопоти – а різні країни мають численні клопоти з його родиною. Тяжко бути бен Ладеном...

ДО УВАГИ КНИГОЛЮБІВ!

У суботу, 22 листопада, у приміщенні ОУН
(м. Київ, вул. Ярославів вал, 9)
о 17.00 відбудеться презентація книг нашого постійного автора
Валентина Кожевникова
"Звіт за життя перед Україною"
та "Проблеми здорового харчування".
Запрошуємо бажуючих узяти участь у цьому заході.



ШАНОВНІ ДРУЗИ!

Передплатіть газету "Нація і держава" на 2009-й рік.

Передплатна вартість тижневика:
на 1 міс. – 3,49 грн.; на 3 міс. – 10,02 грн.;
на 6 міс. – 18,74 грн.; на рік – 36,53 грн.
(Наш індекс – 09715)

Передплату на газету "Нація і держава" можна оформити у будь-якому поштовому відділенні міста, району, селища міського типу чи села.

Слава Україні! Героям Слава!



НАЦІЯ І ДЕРЖАВА
ЧАСОПИС КОНГРЕСУ
УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво "Київська правда" Замовлення № Наклад 7 000 примірників Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.